

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih : 07.12.2015
Sayı : 2015/276

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5779 Sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

(1) Erkan AKÇAY
MHP Manisa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	İçişleri			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	19 Ocak 2016		E.No: 2/492	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan V.	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
				
TBMM BAŞKANI				

TBMM	
KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİGİ	
	07 Aralık 2015
Numara:	

TBMM	
GENEL EVRAK	
07 Aralık 2015	
No:	8925

GENEL GEREKÇE

Maliye Bakanlığı tarafından 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince gönderilen yasal paylar İl Bank tarafından yürürlükteki mevzuat hükümleri uyarınca paylaştırma işlemleri yapılarak yerel yönetimlerin hesaplarına aktarılmaktadır.

12/11/2012 tarihli 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 25'inci maddesiyle 2/7/2008 tarihli ve 5779 Sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 2'nci maddesinin 2'nci fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikle genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamından; il özel idarelerine ayrılan pay % 1.15'den % 0.50'ye, büyükşehir dışındaki belediyelere ayrılan pay % 2.85'den %1.50'ye düşürülmüş, büyükşehir ilçe belediyelerine ayrılan pay % 2.50'den % 4.50'ye çıkarılmıştır.

6360 sayılı Kanun ile 14 yeni Büyükşehir Belediyesi, 28'i yeni olmak üzere 376 adet Büyükşehir İlçe Belediyesi kurulmuştur. Bunun sonucunda da Mart 2014'de 36.839.081 kişi olan büyükşehir ilçe belediyelerinin toplam nüfusu Nisan 2014'de 58.999.801 kişiye ulaşmıştır.

Büyükşehir dışındaki belediyelere ayrılan payın oranında azalma olmuş ancak 6360 sayılı Kanun ile tüzel kişiliği kaldırılarak köye dönüştürülen 482 belediyeye beş yıl süreyle pay hesaplanarak bağlı olduğu İl Özel İdaresine gönderildiğinden yerel yönetim sayısında fazla bir değişim olmamıştır. Yine 6360 sayılı Kanun ile 30 adet İl Özel İdaresi kapatılmış, 1071 belde belediyesi kapatılarak bağlandığı ilçeye mahalle olmuş ve 479 belde belediyesi kapatılarak köy statüsü ile İl Özel İdarelerine bağlanmıştır.

Tüzel kişiliği sona eren belde belediyelerinin payları ise kanun gereği tüm hak ve alacakları ile birlikte mahalle veya köy olarak bağlandıkları mevcut İl Özel İdarelerine ve ilçe belediyelerine aktarılmıştır. Bunun sonucunda da kapatılarak mahalle olan belde belediyelerinden büyükşehir ilçe belediyeleri çok miktarda borç ve personel devralmıştır.

6360 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik öncesinde büyükşehir ilçe belediyelerine ayrılan % 2.50 oranındaki pay 143 ilçe belediyesine dağıtılmakta iken 6360 sayılı Kanun ile oran % 4.50 olmuş ancak büyükşehir ilçe sayısı da 519'a, payın dağıtıldığı nüfus da 36.839.081 kişiden 58.999.801 kişiye yükselmiştir. Dolayısıyla paydaki artış oranı ile ilçe sayısındaki artış oranı ve payın dağıtıldığı nüfus oranı birbirini tutmamaktadır.

Pay oranındaki artışın, belediye sayısındaki ve dağıtılan nüfus sayısındaki artıştan az olmasından dolayı büyükşehir ilçe belediyelerinin paylarında azalma meydana gelmiştir.

Büyükşehir ilçe belediyelerine dağıtılacak yasal pay tahakkuk tutarından; 2560 sayılı İSKİ Kanunu gereğince 'Su ve Kanal İdaresine % 10 ve 5779 sayılı Kanun gereğince Büyükşehir Belediyesine % 30 kesinti' yapılmaktadır. Bunun yanında, kapatılan belde belediyelerinin borçlarının da bu belediyelere devredilmiş olması da ek mali külfet yüklemiştir.

Belediye ve İl Özel İdarelerinin vatandaşımıza daha sağlıklı hizmet ulaştırması için; Maliye Bakanlığı tarafından İl Bank'a aktarılan büyükşehir ilçe belediye payı için % 4,50'den 5,40'a büyükşehir dışındaki belediyelere aktarılan pay % 1,50'den % 2,20'ye, İl Özel İdarelerine aktarılan pay % 0,50'den % 0,90'a çıkarılmalıdır.

2/7/2008 tarihli ve 5779 Sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 2 inci maddesinin 3 üncü fıkrasına göre; Büyükşehir belediye sınırları içinde yapılan genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamının yüzde 5'i ile genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamı üzerinden büyükşehir ilçe belediyelerine ayrılan payların yüzde 30'u büyükşehir belediye payı olarak ayrılmaktaydı.

12/11/2012 tarihli 6360 sayılı Kanun ile 5779 Sayılı Kanunun 2 nci maddesinin 3 üncü fıkrası değiştirilerek; 6 /6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı listede yer alan mallardan tahsil edilen özel tüketim vergisi hariç olmak üzere, büyükşehir belediye sınırları içinde yapılan genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamının yüzde 6'sı ile genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamı üzerinden büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine ayrılan payların yüzde 30'u büyükşehir belediye payı olarak ayrılmıştır.

6360 sayılı Kanun ile 14 yeni Büyükşehir Belediyesi kurulmuştur. Bunun sonucunda da Mart 2014'de 36.839.081 kişi olan büyükşehir belediyelerinin toplam nüfusu Nisan 2014'de 58.999.801 kişiye ulaşmıştır. Dolayısıyla büyükşehir belediye sınırları içinde yapılan genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamı üzerinden büyükşehir belediyelerine ayrılan yüzde oranındaki pay yetersizdir. Bu payın yüzde 7'ye çıkarılması uygun olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – 5779 Sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesine göre; Genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamının yüzde 1,50'si büyükşehir dışındaki belediyelere, yüzde 4,50'si büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine ve yüzde 0,5'i il özel idarelerine ayrılmaktadır.

Teklifimizle büyükşehir ilçe belediyelerinin payı % 5.40'a, büyükşehir dışındaki belediyelerin payı % 2,20'ye ve il özel idarelerinin payı % 0,90'a çıkarılmıştır

5779 Sayılı Kanunun 2 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre; 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı listede yer alan mallardan tahsil edilen özel tüketim vergisi hariç olmak üzere, büyükşehir belediye sınırları içinde yapılan genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamının yüzde 6'sı ile genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamı üzerinden büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine ayrılan payların yüzde 30'u büyükşehir belediye payı olarak ayrılmaktadır. Teklifimizle büyükşehir belediye sınırları içinde yapılan genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamı üzerinden büyükşehir belediyelerine ayrılan yüzde 6'lık pay yüzde 7'ye yükseltilmektedir.

MADDE 2 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 – Yürütme maddesidir.

İL ÖZEL İDARELERİNE VE BELEDİYELERE GENEL BÜTÇE VERGİ GELİRLERİNDEN PAY VERİLMESİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 2 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde ve 3 üncü fıkrasındaki ‘yüzde 6’sı’ ibaresi ‘ yüzde 7’si’ şeklinde değiştirilmiştir.

“ (2) Genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamının yüzde 2,20’si büyükşehir dışındaki belediyelere, yüzde 5,40’ı büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine ve yüzde 0,9’u il özel idarelerine ayrılır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.